

Львів під правлінням українців.

Поляки приходять до України на переговори.

Про прибуте маршалка Галичини Станіслава Незабітовського з делегатами від Краєвого Виділу на засіданні Укр. Нар. Ради пише "Діло" так:

"Укр. Нар. Рада править в перманентній. Всі члени працюють згідно, рішення западають одноголосно. Укр. соціал-демократична партія виділяється до Ради своїх представителів. З раними їх вибрано заступником президента д-ра Льва Ганкевича. По полудні Рада перенесла ся з Народного Дому до Ставропільського Інститута. (Обі сі великі і вільні інституції були ще до недавня в руках кашапів. — Ред.)

Дня 2 падолиста — пише даліше "Діло", — зголосила ся на засіданні Ради делегація бувшого Краєвого Виділу від провідом бувшого кр. маршалка Незабітовського. Делегати прийняв в присутності цілої Ради заступник президента Іван Кивелюк. Предсідателі депутатів заявили:

"В виду того, що стало ся, нашим обовязком буде прийти сюди, аби з Укр. Нар. Радою дійти до порозуміння. Серед на нуючої атмосфери зібрано ся багато пального матеріалу, що не прийшло до розливу крові, а се було би великим нещастям для краю."

Відповідь Українців.

Заступник президента Кивелюк зазначив у відповідь, що дорога до порозуміння стоїть отвором, під умовою, що Поляки шире і справедливо узнають суверенність української держави на етнографічних українських землях Австро-Угорщини. Зане се буде можливе, мусить ся запровадити лад і спокій. Українські війська змінили волю українського народу в столиці. Вашим першим обовязком є дозволити ворожі виступи горячих голів проти військ Ради. Саме тепер від улиць Городецької і Саліти поступують польські легіоністи з оружжем в руках, непокоїть від діли Ради. Впливти на них в напрям повного утримання нормального життя і забезпечення прав всім народиним меншостям. Редактор Михайло Лозинський запевняє, що Українці хотять забезпечити права горожан польської народності і оцятаряє те, що попередній бесідник, під яким усім може прийти до згоди.

Член Краєвого Виділу др.

Домбські зазначив, що депутати Краєвого Виділу прибула з власної ініціативи, без жадного мандату, але репрезентує Поляків. Запропонував, аби делегація Укр. Ради з одної сторони а Краєвий Виділ з заступники заряду міста з другої сторони зійшли ся на наради в ділі порозуміння.

Промовляли еще др. Лев Ганкевич і др. Волод. Охримович котрий просив, аби Поляки видали до польської суспільности успокоюючу відозву і виділявали своїх представителів як членів Української Ради.

Рішено зібрати ся в суботу о год. 10 рано на загальне засіданне, до чім депутати Краєвого Виділу опустила салю."

Другі переговори.

В суботу наради вели ся в кімнатах краєвого маршалка під йогою предсідатльством і доправили до порозуміння, маючого на цілі заспокоєне умів і впровадженіє нормальних відносин в самім Львові.

В сій конференції брали участь зі сторони українців: др. Чайковський, ред. др. М. Лозинський, др. Л. Ганкевич, др. Федак, а в дальшій тязі митрополит Шейтінський і кількох представників Народної Ради; з польської сторони члени Краєвого Виділу: Плят, Бернадзіковскі, Домбскі, президи міста: Стефанович, Хлямтач, Шляйхер, Найман, дальше: Адам, Миколаєвскі, др. Юраш і др. Шталь.

Усіля Українців.

Представителі Українців жадали аби Поляки у Львові узнали факт обнятя Народною Радою правління в місті і в східній Галичині на підставі самоозначення народів і імперського мандату, і аби видано відозву до легіоністів і молодіж до зложення оружжя. На сій підставі прикриали повне заховане автономії міста і мийської репрезентатив в Дотеперішнім складі, а в будучности як найширші права для польської меншости в границях української держави, описія пропорціонально виборче право, тепер же вже відповідала участь в Народній Раді, самостійність польського шкільництва, нафевобідніший розвій культуральний і економічний.

Польські бесідники заявили оцятаряє, що не до них належить рішення про суверенність України і границі її держави, та що сю справу полагають польське правительство в Варшаві.

в порозумінні з українським правительством. Пропоновано отже утвореніє спільного українсько-польського органу котрий би тимчасово аж до часу українсько-польської угоди або рішення міжнародного конгресу уможливив співжитє обох народів в сій країні і запобіг проливу крові.

Остаточо о коло 2 години по полудні сю пропозицію в застосованні однокліш до Львова прийнято одностайно і вибрано по 6 делегатів українських і польських, котрі творять

Комітет безпечества.

"До Комітету безпечества зісталиг вибрані з української сторони: др. Льонгін Цегельський, др. Стефан Федак, др. Михайло Лозинський, Антін Чарнецький, Михайло Стефановський; з польської сторони зісталиг вибрані: др. Стесловіч, др. Домбскі, др. Шляйхер, др. Адам, др. Юраш і др. Леонард Шталь.

Комітет уложив сейчас текст відозви до населеня Львова і видав порученя до української і польської команд; аби заперешали боротьбу. Взагалі військом має отримати розказ, аби нестрібно не подражовано стріляномою людности, залогні в ратушу і інших урядових будинків будуть вишофані.

Спільна українсько-польська відозва.

Одиноким результатом сих переговорів була розліплена в місті відозва слідуючого змісту:

ГОРОЖАНИ!

Супроти подій, які від вчера відбувають ся в нашій місті, першою потребою є, аби зістали утримані безпечества життя мешканців і нормальний хід шоденного життя.

Українці і Поляки в зрозумінні той потреби і того обовязку супроти міста, увійшли в порозуміння. На основі сього порозуміння утворено спільний комітет в цілі утримання спокою, по рядку і публічного безпечества, а також запевненя апровізації міста.

Вас, Горожани, звиваємо до заховання безвзглядного спокою. Належить уникати так з української сторони як і з польської всего, що би могло мати характер якої небудь агресивної оружної акції. Знаменитя будучности обох народів вимагає, аби в столицім місті Львові публічний порядок і суспільний лад зістали безвзглядно заховані.

Спільний українсько-поль-

ський комітет буде на се уважати. Вас, Горожани, звиваємо, аби есте своїм спокійним захованем уложили нашу задачу.

Львів, дня 2 падолиста, 1918. Др. Ернест Адам, Др. Шимон Бернадзіковскі, Др. Льонгін Цегельський, Др. Марцелі Хлямтач, Др. Станіслав Домбскі, Др. Стефан Федак, Др. Лев Ганкевич, Др. Ісидор Голубович, Др. Владислав Яль, Др. Антоні Юраш, Др. Людвик гр. Козебродзі, Др. Кость Левницький, Др. Михайло Лозинський, Др. Шелан Миколайскі, Юзеф Найман, Станіслав Незабітовскі, Др. Роман Перфецький, Др. Тадеуш Плят, Др. Геррик Савинський, Др. Філіп Шляйхер, Др. Леонард Шталь, Др. Владислав Стефанович.

Повисша відозва не мала привести до найменшого успіху, була першою а разом і послідною. Взагалі переговори, хоч вони вели ся з певними перервами через перший тиждень і післї того, не видали результату.

Відозва українського атамана.

Боротьба тимчасом іде даліше а навіть прибрало острійший характер. Про се свідчить слідуюча пересторога, видана українським атаманом. Вітовським до польської цивільної людности у Львові:

"Позаяк цивільна людність міста Львова бере участь в боротьбі проти українських військ стріляючи до них з вікон домів, завляю і пересторогаю отсим, що мешканці мужеського пола того дому, з которого впаде хоч би один вистріл, будуть здезитковані.

Дано у Львові, дня 4 падолиста, 1918 року. Дмитро Вітовський, м. п. атаман.

Ухвала Укр. Нар. Ради в справі перебраня власти.

На другий день по захопленні Українцями власти у Львові зістала оголошена слідуюча ухвала Укр. Нар. Ради в справі перебраня Українцями власти у Львові і східній Галичині:

Делегация Української Народної Ради у Львові на своїм засіданні, дня 17 жовтня с. р. під предсідатльством заступника голови Кивелюка передала слідуючу ухвалу:

1. Позвала зі зглядом на становище польської ліквідаційної комісії в відношенні до суверенної української держави в східній Галичині до всіх урядів і властей української держави розпорядженя безвзглядні і обовязуючі. Українська Народна Рада, яко началу на владсть суверенної українсь-

кої держави, приказує, аби всі аарядженя в польській ліквідаційній комісії на терені української держави, уважати за позбавлені всякої урядової сили і за казує виконувати під відповідальністю перед Українською Народною Радою.

2. Делегация Укр. Нар. Ради у знає український легіон і Січових Стрільців за початок і завязок народної оружної сили української держави і постановляє, що всі українські полки, які дотепер позивали в звязі з ц. к. армією, підлягають приказам атамана Української Народної Ради.

3. Делегация Ур. Нар. Ради звиває австрійський ліквідаційний уряд і ц. к. начальу команду австрійської армії, аби віддала сейчас всі згадані українські полки до розпорядчости У. Н. Ради і перенесла безпробовчно всі кадри тих військових частин до краю.

За делегацию Української Народної Ради, Др. Кость Левницький, Іван Кивелюк.

Поляки виступають оружно проти України.

Поляки видали слідуючу "відозву до людности (польської) міста Львова":

Утворив ся "польскі Комітет Народови", зложеной з репрезентатив міста і всіх польських політичних сторонищів у Львові, котрий обняв тимчасово провід всіх політичних справ у Львові.

"Сей комітет значив начальу команду польських військ у Львові і звиває — в виду зрівняння переговорів з Українською Народною Радою — всю мужеську польську людність, цивільну і військову, аби безпробовчно оголошала ся до польських урядів.

Львів, дня 3 падолиста, 1918. Польскі Комітет Народови. Крім того на 4 падолиста по полудні зістав оголошений по тамтій стороні фронту польскій мобілізаційний розказ, котрий, як подали польські газети, звучав так:

"Начальва команда польських військ видала мобілізаційний розказ, звиваючий під оружжє всю цивільну людність мужеського пола в віці від 17 до 35 літ."

Страйк телеграфістів в Іспанії.

МАДРИТ. — Страйк телеграфістів продовжає ся. Правительство упердає страйкуючім, що если вони не приступлять до своїх робіт, їх буде уважати ся звільненими.

РОБІТНИЧА АКАДЕМІЯ В МОСКВІ.

Вперше в історії світа заложено в Росії спеціальний науковий інститут для соціально-економічних дослідів.

Заведено сей інститут в столиці СРСВ'ї Росії, в Москві. Оснований він на соліднім фундаменті марксістської соціології.

Ся нова академія являє ся свобідним кружком наукових дослідників і лекторів в області соціальної і практичних наук, основаних на однім: їх діяльність буде ся на соціалістичній почві.

Склад Академії заключає в собі дві категорії членів. На одній стороні стоять назначені керівителі: професори, лектори і помічники, а також співробітники — дослідники.

Академія видає степенді і нагороди і закладає спеціальні інститути, бібліотеки, лабораторії, музеї і т. п. Вона предкладає звіти з своєї діяльності перед Центральним Виконавчим Советом і Комісаріатом Народної Провістії.

Ціле се підприємство є уряджене на велику скалю і через те вимагає великої витрати грошей.

Бюджет Академії вносить о коло 3 і пів міліона рублів.

От що розказує про сю Академію співробітник одної норвежської газети, нахоідячий ся в Росії:

"Я був присутній на торжественнім отворенні Академії і жовтня.

Сей старий шкільний будинок лежить в околицях Москви, в дуже мальовничій місцевости. Зараз можна зауважити, що се школа.

В середині, в великих скляних вітражах нахось ся величезні колекції шкільних приналежностей, колекції насікомах і птничих гнізд, знарядді і інструменти для викладів фізики, хемічній препараті і т. д.

Професор Проповський, руководячий підготовляючимі працями по отворенні Академії бігає взад і вперед в своїм нововипрасованім сюртуці. Вигляд його, видно, безконечно щасливий. Навіть радикальний Радек в сюртуці.

Я дивлюсь з заинтересованем на сих 600 осіб, спрямованих до катедри, як тільки починає ся процедура отворення.

Присутні — переважно молоді робітники. Але й старе покоління, в певній мірі, також є представлєне.

Вперше в історії отворено на уковий інститут з участю най-

ліпших сил робітничої інтелігенції, віддавшій ся соціально-науці. Тому то легко можна торжественний вид молодих осіб, коли професор Проповський починає говорити про те, як отворена була Академія. Коли він закінчив свою промову словами: "І так, перша в світі Соціалістична Академія отворена", роздав ся оглушачий грім оплесків.

За тим слідували одна за другою промови.

Карло Радек і Александр Колонтай в своїх промовах звивали на називаючий ся інститут соціальної науки для російського народа.

Після відомости, одубавляючих Академію, число учеників в ній 900. Вони вступили до Академії, користуючись матеріальною піддержкою тих російських міст, звідки вони прибули. Виклади безплатні, а також необхідні научні діламоги.

Для вступу до Академії вимагає ся ані середнього образованія ані навіть якого небудь екзамену. Ті, котрі не мають достаточного підготовленія, мусимуть будувати оставати на тім же семестрі, на котрий вони вступили, еще на деякий час.

Всі лекції, як рівнож наукові праці членів Академії будуть друкуватися і видаватися ся Академією.

Серед лекторів визначоуть ся: відомий економіст — філософ Богданов, Бухарін, Радек, Рязанов, Ободенский, Степанов, Керженевіч, Ульянова (жена Леніна), і Александра Колонтай.

Із старих професорів лише двоє стоять при Академії, і меншо: відомий історик комунізму Плотровський і професор соціальної економіки Рейснер.

В склад лекторів входить все го від 40 до 50 людей.

Почетними членами Академії є слідуючі особи, беручи участь в міжнароднім робітничім русі: Франц Меринг (яже небиша), Виктор Адлер, Гільбо, Ровей Роланд, Кларя Цеткин, Кара Кавчик, Роза Люксембург і Карл Лібкнехт (обое послідні були убиті в однім з спартанських повстань в Берліні) і декотрі другі.

Бухарін був вибраний членом Академії за його праці про економічну сторону імперіялізму. Ся праця уважеть ся дуже визначною.

Без той або иншої наукової заслуги нікого не допускають до викладів в Академії.

Всі лекції — большевічкі. Для того, щоби членки могли вичувати чужу літературу в Академії існують курси чужих мов.

Старину історію цивілізації уважають ся як неперотримує. Наоборот, соціологія історія економічної еволюції рабують ся найважливішими частками соціальної науки.

В Академії є проголошено 500 курсів. Сі курси розділені на 3 факультети: 1) історико-соціологічний; 2) фінансово-економічний; 3) техніко-економічний."

ЧИТАЙТЕ НОВІ КНИЖКИ!

Table with 2 columns: Title and Price. Includes books like 'Географія на укр. мові', 'Близкавний Філософія штуки', 'Наука по народне господарство', etc.

І. О. З.

БЛУКАНИНА.

(Продовжене).

— Се погано, — сказав, — як вам здасть ся, Рамон?

Рамон здвигнув лиш плечима. Він був чоловік образований і практичний, і такі явища не були для нього несподіванкою.

В нинішнім світі се річ звичайна, — відповів Рамон, — если б позирати усіх безробітних на світі, то дарма чи і дочислив би ся їх. У нас в Аргентині се-є на порядку деннім, а дуже часто се переходить в такий стан, як от маємо нині. Сьому зрадити не годні-нас кількох. Треба великої і терпеливої праці, щоб довести до того, щоб такого не було. Та з вами дарма, чи гіден я про щось подібного-говорити, — сказав Рамон, звертаючись до гавця. — Ви краще підіть та посидайте поки поїзд не прийшов. Відтак ми мусимо сейчас спішити домі, щоб на завтра рано встили пригнати ще одну череду худобі.

Гавцьо, до яких се говорило ся, почали відходити в напрямі невеличкої хати стаціонного агента, якого жінка займалась харчованем "припадковий" пасажирів.

На стації остались тільки Рамон, Педро, Остап та Симон.

Педро був одиноким приятелем Рамона на стації і він дуже любив слухати Рамонових виводів, яких, впрочім, на стації він мав дуже рідку нагоду чути.

Я умісно вислав сїх хвостопасів звідси, бо при них я боюсь висказувати свою думку. Вони не менше ворогують і кожній хвилі готові довести про се Патрікови, властители стації, який є однім з найзавзятіших ворогів всякої вільної думки.

Вайти.

— На се на разі булаб хіба одна рада, — поважно говорив Рамон. — Щоб ті сотки людей вижили в місті, жадчи зарібку, на се треба величезну суму грошей, а їх годі дістати. По мой думці, всі або боляд більша часть тих безробітних добре зробили-б як би розсипались по краю невеличкими групами. Такі групи моглиб легко зарібити собі їдї по чакрах (фармах), а в крутім положенні вони моглиб вижити, уживаючи крайнього способу — крадежі. Се не булаб дійсно крадеж, я в сім случаю не узнаю крадежі, але се булоб радше правне уживане.

Подивиньте, приміром, скілько худоби да овень находить ся по естації. Іншими роками сотки а навіть тисячі голів сей худоби гине на полі в наслідок посухи або холодної та могоди. Та худоба гине і гине в степу і мало хто тим гразеть ся. Чи, булоб лихом для кількох людей убити телицю чи вівцю та прокормити тїсь ньюко? Запевно ні. Оттак і моглиб ті безробітні пережити грізний час.

Тимчасом з північної сторони колі показав ся потяг. Остап думав, що се пасажирський і кинув ся до білетного віконця. Рамон знова думав, що се його спеціальний поїзд і пустивсь в напрямі дому, в котрім сиділи гавці.

На відході обцяв Рамон ще з Остапом побачити і поговорити з ним дещо більш.

Поїзд за той час наблизив ся вже до стації. Був се поїзд пасажирський і за хвилину Остап з Симоном відіхали до Рію Рохо.

Слідуючого дня був на цілій залізничній лінії день виплати. Виплата тут відбувалась щомісяця. Звичайно прицільювано до пасажирського потягу вагон, в котрім була платінка контора. Потяг сей оставлявся на кожній стації, до котрій з'їздили ся по платню всі поближкі залізничні робітники.

Остап і Симон, доагодивши свої справи в Рію Рохо ще попереднього дня, вїзли на пасажирський потяг, при яким з задї ішла платінка контора і так мали дістати ся до Дос Мортесора. Наступ потребу як та, про котру згадав гавця, негайно, тут потрібна була поїть матеріальна і дрїл роздав всім робітникам більшани відознати, без яких не можна-б було дістати гро-

ши.

Остап і Симон мусїли отже перше дістати в капатасі сі бляшки. В Дос Мортесора було на се досить часу, бо кварталія була велика і заки перешла уся попри віконце платінчної контори, оба они вже дістали по свої бляшки і стояли в ряді.

По виплаті робітники звичайно "святкували" решту дня. Вони розлазились по місцючю, — хто до знакомих, а хто до склепу за покупками.

Та найбільше з них заходили до шинку. Се вже мабуть такий універсальний звичай в робітників, що вони в шинку нахось свою першу і звичайно послідню розпивку. Поза шинком вони не бачуть нічого, чим би вартя заінтересуватись, і хоч воно виходить лише на їхню зруб, — дуже мадо з них здає собі з сього справу.

Остап був до сего один із перших; в нього п'янтка була на порядку не днівним, а годінним; і він до сего не пропусав найменшої нагоди. За Остапом пішли в шинок декількох Українців і майже всі прочі залізничники, крім Сирійців. Сі послідні уважають п'янтвство чимсь дуже низьким для людини.

В шинку застали залізничники групу гавців, які того ранку пригнали і наладували послідню череду худобі і також "святкували".

Остап одним мигом ока переглянув їх усіх і пізнав, що більшість з них вже ледви держалась на ногах.

Остап і Симон мусїли отже перше дістати в капатасі сі бляшки.

В Дос Мортесора було на се досить часу, бо кварталія була велика і заки перешла уся попри віконце платінчної контори, оба они вже дістали по свої бляшки і стояли в ряді.

По виплаті робітники звичайно "святкували" решту дня. Вони розлазились по місцючю, — хто до знакомих, а хто до склепу за покупками.

Та найбільше з них заходили до шинку. Се вже мабуть такий універсальний звичай в робітників, що вони в шинку нахось свою першу і звичайно послідню розпивку. Поза шинком вони не бачуть нічого, чим би вартя заінтересуватись, і хоч воно виходить лише на їхню зруб, — дуже мадо з них здає собі з сього справу.

Остап був до сего один із перших; в нього п'янтка була на порядку не днівним, а годінним; і він до сего не пропусав найменшої нагоди. За Остапом пішли в шинок декількох Українців і майже всі прочі залізничники, крім Сирійців. Сі послідні уважають п'янтвство чимсь дуже низьким для людини.

В шинку застали залізничники групу гавців, які того ранку пригнали і наладували послідню череду худобі і також "святкували".

Остап одним мигом ока переглянув їх усіх і пізнав, що більшість з них вже ледви держалась на ногах.

Остап і Симон мусїли отже перше дістати в капатасі сі бляшки.

В Дос Мортесора було на се досить часу, бо кварталія була велика і заки перешла уся попри віконце платінчної контори, оба они вже дістали по свої бляшки і стояли в ряді.

По виплаті робітники звичайно "святкували" решту дня. Вони розлазились по місцючю, — хто до знакомих, а хто до склепу за покупками.

Та найбільше з них заходили до шинку. Се вже мабуть такий універсальний звичай в робітників, що вони в шинку нахось свою першу і звичайно послідню розпивку. Поза шинком вони не бачуть нічого, чим би вартя заінтересуватись, і хоч воно виходить лише на їхню зруб, — дуже мадо з них здає собі з сього справу.

Остап був до сего один із перших; в нього п'янтка була на порядку не днівним, а годінним; і він до сего не пропусав найменшої нагоди. За Остапом пішли в шинок декількох Українців і майже всі прочі залізничники, крім Сирійців. Сі послідні уважають п'янтвство чимсь дуже низьким для людини.

В шинку застали залізничники групу гавців, які того ранку пригнали і наладували послідню череду худобі і також "святкували".

Остап одним мигом ока переглянув їх усіх і пізнав, що більшість з них вже ледви держалась на ногах.

Остап і Симон мусїли отже перше дістати в капатасі сі бляшки.

В Дос Мортесора було на се досить часу, бо кварталія була велика і заки перешла уся попри віконце платінчної контори, оба они вже дістали по свої бляшки і стояли в ряді.

По виплаті робітники звичайно "святкували" решту дня. Вони розлазились по місцючю, — хто до знакомих, а хто до склепу за покупками.

Та найбільше з них заходили до шинку. Се вже мабуть такий універсальний звичай в робітників, що вони в шинку нахось свою першу і звичайно послідню розпивку. Поза шинком вони не бачуть нічого, чим би вартя заінтересуватись, і хоч воно виходить лише на їхню зруб, — дуже мадо з них здає собі з сього справу.

Остап був до сего один із перших; в нього п'янтка була на порядку не днівним, а годінним; і він до сего не пропусав найменшої нагоди. За Остапом пішли в шинок декількох Українців і майже всі прочі залізничники, крім С